

ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА У СРЕДЊЕБАНАТСКОМ ОКРУГУ У 2011. ГОДИНИ

Организација

У свакој општини Средњебанатског округа постоји Дом здравља, који пружа примарну здравствену заштиту становништву истоимених општина.

Фармацеутску делатност обављају апотеке у саставу домова здравља, сем у општини Зрењанин, у којој постоји Апотека Зрењанин, као самостална установа.

Дом здравља Житиште - Општину Житиште чини 12 руралних насеља, а седиште општине је у насељеном месту Житиште, 18 километара удаљеном од града Зрењанина, у ком је лоцирано и седиште дома здравља. У овој општини, по процени становника за 2010. годину (Републички завод за статистику) живи 17807 становника.

Дом здравља је организован у 7 служби:

- служба опште медицине са медицином рада и кућним лечењем,
- служба хитне помоћи и санитетског транспорта,
- служба за здравствену заштиту жена, деце, школске деце са поливалентном патронажом,
- служба стоматолошке здравствене заштите,
- специјалистичко-консултативна служба,
- апотека са медицинским снабдевањем и
- служба за правне, економско-техничке и сличне послове.

У 2011. години у овој установи је био запослен 121 радник.

Дом здравља „Др Бошко Вребалов“ Зрењанин – Општину Зрењанин, са 125524 становником, чини град Зрењанин и 22 насељена места

Дом здравља је организован у 8 служби:

- служба за здравствену заштиту радника,
- служба за поливалентну патронажу,
- служба за биохемијско-хематолошку дијагностику,
- служба за здравствену заштиту жена, деце и омладине,
- служба опште медицине са центром за превентивне услуге и кућним лечењем,
- служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге послове,
- служба хитне медицинске помоћи,
- служба стоматолошке здравствене заштите.

Број запослених радника 31.12.2011. био је 596.

Овај дом здравља се издвојио из здравственог центра Зрењанин, тако да једини у Округу нема специјалистичке службе.

Дом здравља Српска Црња - Општину Нова Црња сачињава 6 руралних насеља: Нова Црња, Српска Црња, Александрово, Војвода Степа, Радојево и Тоба, са 10586 становника

Дом здравља је организован у 13 служби (стара организација) и 31.12.2011. имао је 76 запослених:

- служба опште медицине,

- служба за здравствену заштиту жена,
- служба за здравствену заштиту деце,
- служба за здравствену заштиту школске деце,
- служба стоматолошке здравствене заштите,
- лабораторија, РТГ дијагностика,
- перманентна служба,
- служба пнеумофтизиологије,
- служба интерне медицине,
- апотекарска служба,
- консултантске службе: офталмологија, ултразвук, ергометрија и неуропсихијатрија и
- служба заједничких послова.

Дом здравља Нови Бечеј - Општину Нови Бечеј, са 24524 становника по процени за 2010. годину, чине насељена места Нови Бечеј, Ново Милошево, Бочар и Кумане.

Дом здравља је организован у 6 служби:

- служба за здравствену заштиту деце и жена са поливалентном патронажом,
- служба опште медицине са здравственом заштитом радника, кућним лечењем и хитном медицинском помоћи са санитарским превозом,
- служба за стоматолошку здравствену заштиту,
- специјалистичко-консултативна служба,
- апотека и
- служба за правне и економско-финансијске послове.

Број запослених радника 31.12.2011. био је 158.

Дом здравља Сечањ - Општину Сечањ сачињавају насељана места Јаша Томић, Крајишник, Сутјеска, Бока, Конак, Неузина, Јарковац, Шурјан и Банатска Дубица. По процени за 2010. годину у њој живи 14003 становника.

Дом здравља је организован у 6 служби:

- служба за здравствену заштиту деце, школске деце и жена са поливалентном патронажом,
- служба опште медицине са здравственом заштитом радника, кућним лечењем и хитном медицинском помоћи са санитарским превозом,
- служба за стоматолошку здравствену заштиту,
- служба за медицинску дијагностику и специјалистичке консултације,
- апотека и
- служба за правне, економско-финансијске послове и друге сличне послове.

Број запослених радника у овој установи у 2011. години био је 103.

Апотека Зрењанин – самостална здравствена установа, која обавља фармацеутску здравствену заштиту у општини Зрењанин.

Апотека у свом саставу има 14 огранака у граду и 15 у насељеним местима.

У 2010. години у апотеци је радило 140.

Обезбеђеност

У установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2011. години био је запослен 1198 радника – 905 здравствених и 293 немедицинских радника.

Табела бр.1 - Запослени у установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у периоду од 2007. до 2011. године

Укупан број запослених у установама примарне здравствене заштите					
Година	Укупно	Здравствени радници		Немедицински радници	
		Број	%	Број	%
2007.	1204	924	76,7	280	23,3
2008.	1238	944	76,3	294	23,8
2009.	1221	926	75,8	295	24,2
2010.	1201	911	75,8	290	24,2
2011.	1198	905	75,5	293	24,4

Број запослених радника у здравственим установама у посматраном периоду је опао за 0,25% у односу на претходну годину (табела бр.1)

У установама примарне здравствене заштите је 2011. године било запослено 75,5% здравствених и 24,4% немедицинских радника и однос је готово истоветан као и претходне године. Најповољнији однос здравствени - немедицински радници у 2011. имао је Дом здравља Житиште (76,32%, здравствених радника), а најлошији Дом здравља у општини Нова Црња (71,62% здравствених радника) - (табела бр.2).

Табела бр.2 - Број запослених у установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2011. години, по општинама

Укупан број запослених у установама примарне здравствене заштите					
Година	Укупно	Здравствени радници		Немедицински радници	
		Број	%	Број	%
Житиште	114	87	76,32	27	23,68
Зрењанин	763	578	75,75	185	24,25
Нова Црња	74	53	71.62	21	28.38
Нови Бечеј	148	112	75.68	36	24.32
Сечањ	99	75	75.76	24	24.24
Округ	1198	905	75.54	293	24.46

Табела бр. 3 - Структура запослених радника у установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2011. години

Врста здравствене установе	Укупно запослених у здравству	Здравствени радници				Немедицински радници
		Укупно	Висока СС	Виша СС	Средња СС	
Дом здравља Житиште	114	87	27	0	60	27
Дом здравља Зрењанин	627	476	174	19	283	151
Дом здравља Српска Црња – Нова Црња	74	53	17	0	36	21
Дом здравља Нови Бечеј	148	112	39	4	69	36
Дом здравља Сечањ	99	75	26	1	48	24
Апотека Зрењанин	136	102	54	0	48	34
Укупно	1198	905	337	24	544	293

У примарној здравственој заштити Средњебанатског округа у 2011. години здравствени кадар су чинили: 210 лекара, 56 лекара стоматолога, 64 дипломирана фармацеута, 7 здравствених сарадника и 568 здравствена радника са вишом и средњом стручном спремом што показује Табела 4.

Табела бр. 4 - Структура запослених здравствених радника у 2010. години

Врста здравствене установе	Здравствени радници					
	Укупно	Лекари	Стоматолози	Фармацеути	Остали	Радници са вишом и средњом стручном спремом
Дом здравља Житиште	87	22	3	2	0	60
Дом здравља Зрењанин	476	127	40	1	6	302
Дом здравља Српска Црња – Нова Црња	53	13	3	1	0	36
Дом здравља Нови Бечеј	112	29	5	4	1	73
Дом здравља Сечањ	75	19	5	2	0	49
Апотека Зрењанин	102	0	0	54	0	48
Укупно	905	210	56	64	7	568

- Најбоља обезбеђеност становника лекарима је у општини Сечањ, а најлошија у општини Зрењанин.
- Обезбеђеност стоматолозима, најбоља је у општини Сечањ, а најлошија у општини Житиште.
- Општина Нова Црња (запослен само један фармацеут, који обезбеђује целокупно становништво) има најлошију, а општина Зрењанин најбољу обезбеђеност становника фармацеутима.
- Обезбеђеност становника здравственим радницима са вишом и средњом школском спремом је прилично уједначена у свим општинама Округа и креће се од 286 до 359 становника на једног здравственог радника.

Табела бр. 5 - Обезбеђеност становника округа Средњи Банат здравственим радницима у примарној здравственој заштити у 2011. години

Општина	Лекари		Стоматолози		Фармацеути		Здравствени радници са вишом и средњом сс	
	Број	Број становника на једног	Број	Број становника на једног	Број	Број становника на једног	Број	Број становника на једног
Житиште	22	809	3	5936	2	8904	60	297
Зрењанин	127	988	40	3138	55	2282	350	359
Нова Црња	13	814	3	3529	1	10586	36	294
Нови Бечеј	29	846	5	4905	4	6131	73	336
Сечањ	19	737	5	2801	2	7002	49	286
Округ	210	916	56	3437	64	3007	568	339

Према Правилнику о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (СЛ. гласник РС 43/06, 112/09) установама примарне здравствене заштите недостају одређени здравствени радници, а све имају вишак немедицинског особља. Обезбеђеност становника лекарима специјалистима представљена је у следећој табели (табела бр. 6).

Табела бр. 6 - Обезбеђеност становника округа Средњи Банат лекарима специјалистима у примарној здравственој заштити у 2011. години

Дом здравља	Укупно	Спе. опште медицине	Спец. спортске медицине	Спец. интерне медицине	Спец. педијатрије	Спец. гинекологије и акушерства	Спец. ургентне медицине	Специјалиста психијатрије	Специјалиста офталмологије	Специјалиста медицине рада	Специјалиста рендгенологије	Специјалиста пнеумофизиологије
Житиште	9	2			1	1		1	1	1	1	1
Зрењанин	64	27	2	3	16	5	6		1	4		
Нова Црња	3	1			1							1
Нови Бечеј	12	5		1	1	2		1	1			1
Сечањ	6	2			1	1					1	1
Укупно	94	37	2	4	20	9	6	2	3	5	2	4

Коришћење и рад

Показатељ активности примарне здравствене заштите је број посета код лекара и стоматолога.

У 2011. години забележено је 1294125 посета тј. 6,7 посета по становнику. У односу на претходну годину, број посета је мањи за 2,1%.

Табела бр. 7- Број посета по службама у периоду од 2007. до 2011. године, изражен на укупан број становника

Година	Предшколска деца	Школска деца	Жене	Општа медицина	Стоматологија
2007.	0,20	0,55	0,26	4,62	0,18
2008.	0,63	0,51	0,24	5,49	0,45
2009.	0,55	0,61	0,25	5,65	0,52
2010.	0,58	0,51	0,22	4,52	0,51
2011.	0,53	0,37	0,22	4,66	0,95

У односу на претходну годину, смањен је број посета у службама за здравствену заштиту предшколске и школске деце, а повећан у служби за здравствену заштиту одраслих у служби за стоматологију.

Највећи пад броја посета у односу на претходну годину забележен је у служби за здравствену заштиту школске деце, а највећи пораст броја посета је забележен у стоматолошкој служби.

Дом здравља	Укупан број посета у домовима здравља по службама у 2011. години				
	Предшколска деца	Школска деца	Жене	Општа медицина	Стоматологија
Житиште	3903	2730	4762	99062	10386
Зрењанин	68674	46772	19764	532860	146097
Нова Црња	4595	4270	1977	73761	7526
Нови Бечеј	18138	13333	12429	101662	12204
Сечањ	5832	4065	3764	88792	6767
Укупно	101142	71170	42696	896137	182980

Оптерећеност лекара/стоматолога посетама важан је показатељ коришћења здравствене заштите. Овај показатељ је приказан по службама.

У 2011. години оптерећење лекара, тј. стоматолога:

- **У службама за здравствену заштиту деце** просечно оптерећење се кретало од 4949 до 8865 посета по лекару. У односу на мере извршења дате у Правилнику, недовољан број прегледа је, као и претходне године, извршен у Дому здравља Сечањ. У Дому здравља Српска Црња је изузетно висок број посета у овој служби, што је последица начина евиденције посета у софтверу који ова установа користи у раду. Приказани број посета није извршен само од стране педијатра, већ и лекара у служби за здравствену заштиту одраслих, који пружају здравствену заштиту деци у насељеним местима;
- **У службама за здравствену заштиту жена** просечно оптерећење лекара је од 1977 до 6215 посета. У односу на мере извршења Правилника задовољавајуће извршење има једино Дом здравља Нови Бечеј;
- **У службама за здравствену заштиту одраслих** просечно оптерећење лекара се креће од 7011 посета у Зрењанину, што је недовољно према Правилнику, до 10537 у Дому здравља Српска Црња;
- **У службама за здравствену заштиту зуба** прописан број посета (по Правилнику 2400) није извршен у Дому здравља Сечањ (1353). У осталим домовима здравља, број посета по лекару се креће од 2441 у Новом Бечеју до 3652 у Зрењанину.

Табела бр. 8 - Просечан број посета у службама за здравствену заштиту по лекару и стоматологу у Средњебанатском округу у 2011. години

Општина	Просечан број посета у службама за здравствену заштиту по лекару и стоматологу											
	Годишње				На дан**				На сат**			
	Деца	Жене	Општа медицина	Стомат	Деца	Жене	Општа медицина	Стомат	Деца	Жене	Општа медицина	Стомат.
Житиште	6633	4762	7620	2597	24,21	17,38	27,82	9,48	3,03	2,17	3,48	1.18
Зрењанин	5248	2471	7011	3652	19,15	9,02	25,59	13,33	2.39	1,13	3,20	1.67
Нова Црња	8865	1977	10537	2509	32,35	7,22	38,46	9,16	4,04	0.90	4,81	1.14
Нови Бечеј	6294	6215	9242	2441	22,97	22,68	33,73	8,91	2.87	2,84	4,22	1.11
Сечањ	4949	3764	8879	1353	18,06	13,74	32,41	4,94	2,26	1.72	4.05	0,62
Округ	5558	3284	7659	3210	20,28	11,99	27,95	11,72	2.54	1.50	3.49	1.46
Правилник	6000	6000	7200	2400								

* Слабије извршење од прописаног према Правилнику о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (СЛ. гласник РС 43/06, 112/09).

** Узето је да у години има 274 радна дана, тј. 2192 радна часа.

ОБИМ ПРУЖЕНИХ ПРЕВЕНТИВНИХ УСЛУГА

- У здравственој заштити деце предшколског узраста систематски прегледи су урађени у обиму од 100%, а контролни у обиму од 71,3%, а код школске деце систематски у обиму од 65%, а контролни 86,34%.
- Први прегледи трудница су урађени у обиму од 100%, а контролни 65,50%.
Превентивни прегледи жена су урађени у обиму од 5,75%, циљани прегледи ради раног откривања рака грлића материце у обиму од 16,88%, а циљани прегледи ради раног откривања рака дојке у обиму од 6,27%.
- Систематским прегледима је обухваћено 32% одраслог становништва (19-34 година) и и 12,9% одраслог становништва од 34 године и више.
- Поливалентна патронажна служба је у 2011. години обавила 35968 посета (90,9% од планираних).
- Систематски стоматолошки прегледи извршени су у обиму од 62%, а контролни 53%.
- Обухват обавезном имунизацијом у 2011. години је био око 95%.

ОБИМ ПРУЖЕНИХ КУРАТИВНИХ УСЛУГА

- У здравственој заштити предшколске деце пружено је 84946 куративних прегледа (остварење плана 94%) и 37903 дијагностичко терапијских услуга (остварење плана 95%).
- У развојном саветовалишту је пружено 1758 услуга лекара, 1178 психолога и 4834 дефектолога.
- У здравственој заштити школске деце је пружено 99084 прегледа (извршење плана 93,3%) и 26809 дијагностичко терапијских услуга (извршење плана 90,70%).
- У саветовалишту за младе реализовано је 148 облика индивидуалног и 575 облика групног здравствено васпитног рада.
- У здравственој заштити жена обављено је 24663 прегледа (извршење плана 119%) и пружено 26534 дијагностичко терапијских услуга (извршење плана 114,6%).
- У здравственој заштити одраслих, обављено је 813861 прегледа (извршење плана 97%) и пружено 347528 дијагностичко терапијска услуга (извршење плана 97%).
- Превентивни центар је у 2011. години урадио 1784 систематских прегледа одраслог становништва (извршење плана 55%).
- У служби за хитну помоћ је обављено 14245 прегледа у установи (извршење плана 80%), 12645 на терену (извршење плана 76%), а пређено је 566916 километара (извршење плана 76,5%).
- У 2011. је урађено патронажних посета породилњи и новорођенчету је 8548 (извршење плана 94%) и 27420 патронажних посета породици (извршење плана 90%).
- У Средњебанатском округу је у 2011. години у лабораторијама извршено 133037 анализа крви (извршење плана 82%), 489261 биохемијских анализа (извршење плана 105%), 160863 анализа урина (извршење плана 104%) и 3126 анализа столица (извршење плана 72%).
- У области рендген дијагностике пружено је 5914 РТГ снимања (извршење плана 89,35%) и 5256 прегледа ултразвуком (извршење плана 79%).
- У специјалистичким службама, у свим домовима здравља, сем зрењанинског, који ову службу нема, пружено је:

- У области интернистичке заштите 8227 прегледа и 7071 дијагностичко терапијских услуга.
  - У области пнеумофтизиологије, 6791 прегледа и 2630 дијагностичко терапијских услуга.
  - У области офталмологије 6548 преглед и 6863 дијагностичко терапијска услуга.
  - У области психијатрије 5767 прегледа и 928 дијагностичко терапијских услуга.
- У области заштите уста и зуба:
    - 22922 стоматолошких прегледа
    - 61382 терапија зуба
    - 8835 ортодонтских терапија
    - 10381 хируршке терапије
    - 13214 анестезија
    - 8031 ургентних услуга.

Извештај израдила:

др Данијела Нинић

спец. социјалне медицине

Начелник центра за промоцију здравља,
анализу, планирање и организацију
здравствене заштите,
информатике и биостатистике у здравству

Директор

Др Јелена Мојсин

Мр сц мед Др Мирко Бачић